

บทที่ 3

วิธีการดำเนินวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงาน โครงการสหกิจศึกษา ตามความต้องการของสถานประกอบการ ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถามซึ่งมีกระบวนการดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แหล่งที่มาของข้อมูล
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
5. การเก็บรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แหล่งที่มาของข้อมูล

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ คือ ข้อมูลที่ได้จากการสร้างแบบสอบถาม แล้วนำไปดำเนินการสอบถามกลุ่มประชากรตัวอย่างในการวิจัย คือ สถานประกอบการ โดยมีผู้ควบคุมการฝึกงาน นักศึกษาในสถานประกอบการที่รับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจเข้าฝึกงาน ในปีการศึกษา 2553 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นผู้ให้ข้อมูล

แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ คือ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ รายงาน วิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ และเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

2. ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานประกอบการ โดยมีผู้ควบคุมการฝึกงาน นักศึกษาในสถานประกอบการที่รับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจเข้าฝึกงาน ในปีการศึกษา 2553 เป็นตัวแทนในการให้ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

การศึกษานี้ ศึกษาจากประชากรที่เป็น สถานประกอบการที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยคัดเลือกจาก ทำเนียบสถานประกอบการและสถานประกอบการใหม่ ที่รับนักศึกษาเข้าฝึกงาน ในปีการศึกษา 2553 โดยผู้ที่ควบคุมการทำงานของนักศึกษาเป็นผู้ให้ข้อมูล จำนวน 461คน

การสุ่มตัวอย่าง (Sampling)

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรคือ 461 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยได้รับตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 312 ชุด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงาน โครงการสหกิจศึกษา ตามความต้องการของสถานประกอบการ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งใช้คำถามแบบมีตัวเลือกให้ผู้ตอบแบบสอบถามเพียงข้อเดียวและกรอกข้อมูล มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. ตำแหน่งงาน
4. อายุการทำงาน
5. ชื่อหน่วยงาน
6. ประเภทของหน่วยงาน
7. การเข้าร่วมสหกิจศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งมีการวัดค่าเกี่ยวกับความสำคัญของคุณสมบัติของนักศึกษา มี 3 ด้าน จำนวน 25 ข้อ โดยใช้คำถามแบบวิธี Importance Scale เป็นการประมาณค่าแบบให้ค่าระดับความสำคัญจำแนกออกเป็น 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, และ 1 เกณฑ์ในการให้คะแนนในส่วนที่ 2 คือ

สำคัญมากที่สุด	5	คะแนน
สำคัญมาก	4	คะแนน
สำคัญปานกลาง	3	คะแนน
สำคัญน้อย	2	คะแนน
สำคัญน้อยที่สุด	1	คะแนน

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาที่ฝึกงานในสถานประกอบการในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งมีการวัดค่าเกี่ยวกับปัญหาของคุณสมบัติของนักศึกษา มี 3 ด้าน จำนวน 25 ข้อ โดยการประมาณค่าระดับปัญหาที่พบจำแนกออกเป็น 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, และ 1 เกณฑ์ในการให้คะแนนในส่วนที่ 3 คือ

มีปัญหามากที่สุด	5	คะแนน
มีปัญหามาก	4	คะแนน
มีปัญหาปานกลาง	3	คะแนน
ปัญหาน้อย	2	คะแนน
ปัญหาน้อยที่สุด	1	คะแนน

4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในเรื่องการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถาม ให้ตรงกับความมุ่งหมายของการวิจัย
5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อตรวจสอบเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง
7. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือก โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cranach)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลระหว่างเดือน มีนาคม 2554 ถึงเดือน พฤษภาคม 2554 โดยทำการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าฝึกงานในปีการศึกษา 2553 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนทั้งสิ้น 461 ราย ได้รับตอบกลับมาจำนวน 312 ราย แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และทำการคัดเลือกแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลต่อไป โดยมีวิธีการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลแนบไปพร้อมกับแบบสอบถาม หรือคำชี้แจงในแบบสอบถาม เพื่อขอความร่วมมือจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่กำหนด โดยเลือกเฉพาะชุดที่สมบูรณ์ และคัดชุดที่ไม่สมบูรณ์ออก

ขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้มาลงรหัสในคอมพิวเตอร์ และทำการวิเคราะห์ แปลผล สรุปผล และรายงานผลการวิจัย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้วและผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแล้ว นำแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมทั้งหมดไปทำการวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง อายุการทำงาน ประเภทของหน่วยงาน การเข้าร่วมสหกิจศึกษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงพรรณนา ดังนี้

$$\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด/จำนวนชั้น} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 แปลความหมายว่า มีคุณลักษณะที่สำคัญน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 แปลความหมายว่า มีคุณลักษณะที่สำคัญน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 แปลความหมายว่า มีคุณลักษณะที่สำคัญปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 แปลความหมายว่า มีคุณลักษณะที่สำคัญมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 แปลความหมายว่า มีคุณลักษณะที่สำคัญมากที่สุด

3. การวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาที่สถานประกอบการ พบโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงพรรณนา ดังนี้

$$\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด/จำนวนชั้น} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 แปลความหมายว่า ปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พบมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 แปลความหมายว่า ปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พบมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 แปลความหมายว่า ปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พบบานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 แปลความหมายว่า ปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พบน้อย
 ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 แปลความหมายว่า ปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พบน้อยที่สุด

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา เป็นสถิติพื้นฐานใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

ใช้สูตร	P	=	$\frac{f}{N} \times 100$
เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ (ตัวเลข) ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวน (ตัวเลข) หรือความถี่ทั้งหมด

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

ใช้สูตร	X	=	$\frac{\sum x}{N}$
เมื่อ	x	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่มข้อมูลทั้งหมด

1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient)

สูตร	α	=	$\frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$
เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	s_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับคำนวณ

คะแนนแปรปรวนจาก

สูตร	s^2	=	$\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$
เมื่อ	s^2	แทน	คะแนนความแปรปรวน
	N	แทน	จำนวนคนที่ทำแบบทดสอบวัดเจตคติ
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน